

Abstrakt

Východiska: Příslušníci Vězeňské služby ČR jsou skupinou osob, která se řadí mezi rizikové z hlediska nadužívání alkoholu kvůli pracovnímu vytížení a prostředí, jež bývá psychicky i fyzicky náročné. Pracovní vyčerpání a nároky, které jsou na příslušníky kladeny, mohou přispívat ke vzniku problémů spojených s alkoholem. Ve sféře ozbrojených složek je však toto téma tabuizováno především z důvodu obav ukončení služebního poměru.

Cíle: Hlavním cílem diplomové práce je zmapovat míru rizika a popsat vzorce užívání alkoholu mezi příslušníky vězeňské služby České republiky. Dílčím cílem práce je komparovat jednotlivá oddělení a délku výkonu služby ve spojitosti s užíváním alkoholu.

Metody výzkumu: Pro realizaci výzkumu bylo přistoupeno ke kvantitativním metodám, které zahrnovaly dotazníkové šetření. Výzkumný soubor pro účel diplomové práce byl zvolen za pomoci stratifického výběru neproporciálního, kdy bylo získáno celkem 249 respondentů. Analýza dotazníkového šetření pak probíhala deskriptivně statistickými metodami.

Výsledky: Vyhodnocení dotazníkového šetření poukazuje na problematiku užívání alkoholu, kdy se více jak pětina respondentů dle výsledků AUDITu nachází ve vysokém ohrožení nebo v přímém riziku vzniku závislosti na alkoholu. Dále bylo vyhodnoceno, že nejvyšší riziko související s pitím alkoholu mají příslušníci, kteří vykonávají službu na oddělení výkonu vazby anebo je jejich kariéra na počátku, tzn. mají prozatímní délku služebního poměru do 5 let. Z hlediska nástupu do služebního poměru došlo k determinaci časového pohledu, kdy byla u zkoumané populace zaznamenána zvýšená konzumace užívání alkoholu až po započetí kariéry vězeňského dozorce, kdy nárůst byl o více jak třetinu. Je důležité upozornit na to, že až 17 % příslušníků občasně pije alkohol o samotě a s pitím mají často spojeno zahánění špatné nálady či pocitů izolace a osamění.

Závěr: Vzhledem k pracovní náročnosti, fyzickému a psychickému vyčerpání jsou příslušníci přímo ohroženi problémy souvisejícími s pitím alkoholu. Bylo by užitečné detabuizovat zmiňované téma a vybudovat síť služeb více se zaměřující na fyzické i psychické zdraví příslušníků v organizačních jednotkách vězeňské služby.

Klíčová slova

alkohol – vězeňská služba – vzorce užívání – rizikové pracovní podmínky – stres